

“Zo werken wij”

Schoolondersteuningsprofiel (V)SO W.A. van Lieflandschool

(V)S) W.A. van Lieflandschool

Locatie Paterswoldseweg 131

Telefoon: 0503210488

Locatie Radiumstraat 2A

Telefoon: 0503210489

Directie:

Wilma Voorneveld

Marjan Nijman

Harold Bal

Bestuur Openbaar Onderwijs Groningen

Website www.openbaaronderwijsgroningen.nl

Inleiding

De W.A. van Lieflandschool is een openbare school voor speciaal onderwijs en valt onder het bestuur van Openbaar Onderwijs Groningen.

Tevens maakt de school deel uit van het Specialistisch Onderwijs Instituut afgekort als SOI. Binnen het SOI werken 4 scholen voor speciaal (basis) onderwijs en een praktijkschool nauw samen onder leiding van algemeen directeur H. Bal. Nadere informatie over het SOI is te vinden in de notitie "Specialistisch onderwijsinstituut Startdocument" op de website van de school: www.wavanlieflandschool.nl

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) "Zo werken wij" staat beschreven hoe wij het onderwijs en de leerlingenzorg op onze school vormgeven. Het SOP is opgesteld binnen de kaders van het strategisch beleidsplan van ons schoolbestuur. Er wordt hierbij ook rekening gehouden met de ontwikkelingen in de omgeving en de context van de school die van invloed zijn op het functioneren van de school.

De afdelingen SO en VSO voldoen aan de basiskwaliteit volgens de normen de inspectie. (kwalitatieve onderzoeken in 2015 voor beide afdelingen en voor de VSO en een aanvullend thema onderzoek in 2018)

Het SOP geeft aan het bestuur, team en ouders duidelijkheid over wat we willen bereiken met het onderwijs op onze school en hoe wij hieraan vorm geven. Welke extra zorg en ondersteuning kan er geboden worden naast het reguliere aanbod. Ook geven we in het SOP de grenzen van ons onderwijs aan. Bij sommige leerlingen is de onderwijszorgvraag dermate complex dat de school hier geen goed aanbod voor kan verzorgen. Het SOP is tot stand gekomen onder leiding van de directie van de school.

Met vriendelijke groeten,

Teams (V)SO

1. De visie & missie van beide afdelingen

1.1. De visie en missie van de afdeling SO

Eén van de belangrijke kenmerken van de afdeling SO is de methodische werkwijze t.a.v. de cognitieve vakken. Dit heeft er mede toe geleid dat het leren lezen voor de meerderheid van de leerlingen bereikbaar is geworden. Deze sterke methodische aanpak is verwoord zowel in onze missie als in onze visie. De leerlingen krijgen onderwijs aangeboden dat past bij hun ontwikkelingsniveau. Hierbij wordt rekening gehouden met hun individuele mogelijkheden en beperkingen.

De opdracht waar de afdeling SO voor staat is te zorgen voor een optimale brede ontwikkeling van iedere leerling waarbij de leerling een zo breed mogelijk onderwijsaanbod krijgt. Een brede ontwikkeling houdt ook in dat het onderwijs moet opleiden tot een zo groot mogelijke mate van zelfstandigheid. Dit is tevens verwoord in de missie en visie van de school.

De visie:

De leerlingen krijgen een methodisch, systematisch onderwijsaanbod waarin hoge onderwijsopbrengsten, een actieve rol van de leerling en een zo groot mogelijke zelfstandigheid centraal staan. Middels burgerschap en cultuureducatie activeren wij leerlingen tot participatie aan de wereld om hen heen.

De missie:

Het aanbieden aan de leerlingen van een breed onderwijsaanbod in een pedagogisch didactische leeromgeving die aansluit bij hun ontwikkelingsperspectief.

Ons motto: *“Wij werken aan ontwikkeling”*

2.1. De visie en missie van de afdeling VSO

Het onderwijsprogramma op de vso afdeling van de W.A. van Lieflandschool is toegespitst op de uitstroom naar arbeid of dagbesteding. Om recht te doen aan verschillen tussen leerlingen, zijn er meerdere doelgroepen in het VSO. Iedere doelgroep legt andere accenten in het onderwijsaanbod.

Eén van de belangrijke kenmerken van ons onderwijs is de gefaseerde toeleiding naar het latere wonen, werken en recreëren. Door middel van onderwijs binnen en buiten de school (stages, en arbeidstraining) wordt gestreefd naar een zo volwaardig mogelijke deelname aan de samenleving en een zinvolle besteding van de vrije tijd.

De missie:

Het leren van onze leerlingen binnen en buiten de school brengen wij - samen met de leerling - met elkaar in verbinding.

De visie

Wij zien het als onze taak om de VSO leerlingen voor te bereiden op een respectvolle deelname aan de maatschappij, waarbij wonen, werken, vrije tijd en wereldburgerschap de domeinen zijn waarin leerlingen een onderwijsaanbod krijgen. Hiermee willen wij dat onze leerlingen een zo groot mogelijke zelfredzaamheid bereiken.

Ons motto: *“Wij werken aan werk”*

2. Toelating

De leerlingen van de W.A. van Lieflandschool zijn (zeer) moeilijk lerend waardoor zij aangewezen zijn op speciaal onderwijs. De leerlingen kunnen naast een verstandelijke beperking ook een lichamelijke – en/of psychiatrische beperking hebben. De ondergrens voor de toelaatbaarheid van de leerlingen ligt bij een IQ van 20 en de bovengrens ligt bij een IQ van 70. Uitzonderingen hierop zijn mogelijk.

De leerling kan worden toegelaten als er een Toelaatbaarheidsverklaring, (afgekort als TLV) door het Samenwerkingsverband is afgegeven. Het speciaal onderwijs dient te voldoen aan de Wet Kwaliteit (V)SO. Deze wet is een wijziging van de Wet op de Expertise Centra (WEC). De wetgever geeft het speciaal onderwijs de mogelijkheid om het onderwijs af te stemmen op de leerlingen door middel van drie uitstroomprofielen. Iedere (V)SO school dient een keuze te maken voor één of meerdere uitstroomprofielen die zij aanbiedt en op basis waarvan leerlingen worden ingedeeld. De W.A. van Lieflandschool biedt de volgende uitstroomprofielen aan: uitstroomprofiel Dagbesteding en uitstroomprofiel Arbeid.

In verband met de regiofunctie werkt de school samen met meerdere samenwerkingsverbanden.

2.1. De rol van de Commissie Van Begeleiding bij de toelating

Na afgifte van een TLV kan de leerling worden toegelaten op de W.A. van Lieflandschool. De ouders melden hun zoon/dochter aan bij de voorzitter van de Commissie Van Begeleiding (afgekort als CVB) De CVB vervult bij de plaatsing en de begeleiding van de leerling een centrale rol. De CVB komt op basis van dossieranalyse, gesprekken met ouders en/of eventueel aanvullend onderzoek in het kader van handelingsgerichte diagnostiek tot een zo scherp mogelijk beeld van de mogelijkheden en beperkingen van de leerling. De CVB stelt vervolgens het start ontwikkelingsperspectiefplan (afgekort als OPP) van de leerling op. Hierbij wordt de leerling in een van de vier leerlingprofielen geplaatst waarbij de CED leerlijnen/ doelen en/of resultaten op methodegebonden – of Citotoetsen centraal staan. (zie voor leerlingprofielen hoofdstuk 4.1) Bij alle leerlingen van de W.A. van Lieflandschool worden (ZML) Cito toetsen afgenomen.

NB: Zie voor meer informatie over de CVB ook hoofdstuk 7: Kwaliteitszor

3. Het onderwijsaanbod: Algemeen

Vanuit de wijze waarop wij op de W.A. van Lieflandschool opbrengstgericht werken vormgeven, dragen wij in belangrijke mate bij aan een succesvolle periode in het vervolgonderwijs, een baan of in de dagbesteding. Om goede opbrengsten te kunnen waarborgen zijn goede lessen nodig. Daarnaast zijn ook goede methoden nodig. Voor de leerlingen van onze school zijn ter ondersteuning van het onderwijs digitale toepassingen van belang. Alle klassen hebben een digibord en er komen jaarlijks meer I pads ter beschikking van de leerlingen. Wij willen dat leerlingen op hoog niveau ICT vaardig zijn.

3.1. Onderwijsaanbod: relatie met leerlingprofielen

Na toelating plaatst de CVB een leerling in één van de vier leerlingprofielen. Elk profiel heeft een vaste uitstroombestemming op 18 jarige leeftijd.

Profiel 1: uitstroom naar belevingsgerichte dagbesteding

De leerlingen met Profiel 1 worden na de SO periode geplaatst in een VSO groep op de locatie Paterswoldseweg.

Profiel 2: uitstroom naar activerende dagbesteding

De leerlingen met profiel 2 worden na de SO periode geplaatst in een VSO groep op de locatie Paterswoldseweg

Profiel 3: uitstroom naar arbeidsmatige dagbesteding met doorgroeimogelijkheden

De leerlingen met profiel 3 worden na de SO periode geplaatst in een VSO brugklas op de locatie Radiumstraat.

Profiel 4: uitstroom naar (beschutte) arbeid

Leerlingen een harmonisch profiel 4 kunnen tussentijds opstromen naar het SBO/ regulier basisonderwijs al dan niet met ambulante begeleiding. Op 12-jarige leeftijd stromen deze leerlingen uit naar het Praktijkonderwijs. Is het profiel disharmonisch, dan wordt de leerling na de SO periode geplaatst in een VSO brugklas op de locatie Radiumstraat.

NB: Uitgebreide profielbeschrijvingen zijn in te zien op de website van de school.

SO afdeling: www.wavanlieflandschool.nl VSO afdeling: www.vso-wavanlieflandschool.nl

De inhoud van het onderwijsaanbod ligt per profiel vast en is gebaseerd op de systematiek van het doelgroepenmodel van het Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs (afgekort als LECSO).

Zie voor een schematisch overzicht van het doelgroepenmodel tabellen 1 en 2 op de volgende bladzijden.

In onderstaande tabel 1 (SO) en 2 (VSO) valt onder andere af te lezen welk didactisch (CITO) functioneringsniveau per profiel moet worden bereikt op 12 jarige leeftijd voor de SO en op 18-jarige leeftijd voor de VSO. Eveneens zijn de leerstandaarden per profiel vastgesteld.

NB: Zie voor meer informatie over het doelgroepenmodel, de achtergronden en de werkwijze op de site van LECSO; www.lecsso.nl

Tabel 1. Doelgroepenmodel SO definitieve versie 2018

		1	2	3	4		5		6		7		
Totaal IQ		< 20	20 - 34	35 - 49	50 - 69	PRO 55-80	70 - 89		90 - 110		> 110		
Indeling Inspectie		< 35		35 - 49	50 - 69		70 - 79	80 - 89		90 - 110		110 - 120	> 120
Ontwikkelingsleeftijd (SEO)		0-2 jaar	2-4 jaar	4-6 jaar	6-9 jaar		9-11 jaar		kalenderleeftijd		kalenderleeftijd		
Didactisch functioneringsniveau				FN <E3	FN E3-M5		FN E5-E6		FN M7-M8 Referentieniveau 1F		FN > M8 I-II Referentieniveau 1S/2F		
Leerstandaard		Plancius niveau 1-6	SO-ZML niveau 3	SO-ZML niveau 6	SO-ZML niveau 9 Basisleerlijn niveau 4		Basisleerlijn niveau 6		Basisleerlijn niveau 8		Basisleerlijn niveau 10		
Leerroutes Passende Perspectieven vanaf groep 6					Passende perspectieven leerroute 3		Passende perspectieven leerroute 2		Passende perspectieven leerroute 1		Passende perspectieven leerroute 1 naar 1S*		
Leerkenmerken		Sensomotorisch en gevoelsmatig	Pragmatisch	Egocentrisch	Egocentrisch en performaal		Performaal en ongericht		Toepassingsgericht		Betekenisgericht		
Onder- steunings- behoefte t.a.v.	leren en ontwikkelen	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat		
	sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat		
	communicatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat		
	fysieke situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Op afroep		
	medische situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Op afroep		
Uitstroombestemming		VSO	VSO	VSO	PRO		PRO VMBO (BBL)		VMBO (KBL, GTL)		HAVO / VWO		
					VSO	VO	VSO	VO	VSO	VO	VSO	VO	

Tabel 2: Lecso Doelgroepenmodel VSO definitieve versie 2018

		1	2	3	4		5	6	7			
Totaal IQ		< 20	20 - 34	35 - 49	50 - 69	PRO 55-80		70 - 89	90 - 110		> 110	
Indeling Inspectie		< 35		35 - 49	50 - 69		70 - 79	80 - 89	90 - 110		110 - 120	> 120
Ontwikkelingsleeftijd (SEO)		0-2 jaar	2-5 jaar	5-8 jaar	8-12 jaar		12-16 jaar		kalenderleeftijd		kalenderleeftijd	
Didactisch functioneringsniveau				FN E3-E4	FN M5-E6		Referentieniveau 1F/ onderdelen 2F		Referentieniveau 2F		Referentieniveau 3F-4F	
Leerstandaard		Plancius 1-6 VSO niveau 2	VSO niveau 6	VSO niveau 9	VSO niveau 12	VSO niveau 12/14	VSO niveau 14 Streven naar eind- termen VO		VSO niveau 16 Conform eindtermen VO		Conform eindtermen VO	
Leerroutes Passende Perspectieven Praktijkonderwijs				Passende perspectieven Pro leerroute D	Passende perspectieven Pro leerroute C	Passende perspectieven Pro leerroute B	Passende perspectieven Pro leerroute A		Passende perspectieven VMBO leerroute 2F (taal)		Passende perspectieven VMBO leerroute 2A en leerroute 2F (rekenen)	
Leerroutes Passende Perspectieven VMBO BBL/KBL												
Leerkenmerken		Sensomotorisch en gevoelsmatig	Pragmatisch	Egocentrisch	Egocentrisch en perfoormaal		Perfoormaal en ongericht		Toepassingsgericht		Betekenisgericht	
Onder- steunings- behoefte t.a.v.	leren en ontwikkelen	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat	
	sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat	
	communicatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat	
	fysieke situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Op afroep	
	medische situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Op afroep	
Uitstroombestemming		Belevingsgericht	Taakgericht en activerend	Arbeidsmatige dagbesteding (met doorgroei mogelijkheden)	Beschut werk of werk met ondersteuning vanuit de Participatiewet **		Arbeid met certificaten MBO Entree		MBO 2/3/4		MBO 3/4 HBO/WO	
		Dagbesteding		Arbeidsmatige dagbesteding met doorgroeimogelijkheden of (beschutte) arbeid **			Arbeid/ Vervolgonderwijs		Vervolgonderwijs			

** Afhankelijk van beschikbare plekken in de regio kunnen leerlingen meer of minder doorstromen naar beschut werk. De praktijk leert dat een groot deel van de leerlingen in leerroute 3 uitstroomt naar arbeidsmatige dagbesteding.

3.2. Onderwijsaanbod: kernleerlijnen, groeps- en weekplanningen

In het leerlingvolgsysteem ParnasSys wordt bijgehouden welke doelen er behaald zijn per leerling. Tevens is het aanbod van de verschillende leerlingprofielen per leerjaar verwerkt in ParnasSys. Hierdoor is het mogelijk om per leerlijn in een groepsoverzichten helder te maken aan welke doelen er in een bepaald schooljaar gewerkt moet worden. In een schooljaar maakt de leerkracht uit het totale onderwijsaanbod een selectie voor zijn groep. De bijbehorende aanwezige materialen en methodieken worden hieraan gekoppeld.

In het *groepsplan* staat bovenstaande beschreven.

De groepsplannen worden gemaakt voor een half jaar voor de belangrijkste kernleerlijnen. De belangrijkste kernleerlijnen voor de afdeling SO zijn:

- schriftelijke taal
- mondelinge taal
- rekenen en wiskunde
- leren leren
- sociaal emotionele vorming
- spelontwikkeling

Onderdelen van het groepsplan worden door de leerkrachten in de *weekplannen* opgenomen.

De belangrijkste kernleerlijnen voor de afdeling VSO zijn:

- mondelinge taal (omgezet in methode leerlijn voor profiel 3 en 4)
- schriftelijke taal (omgezet in methode leerlijn voor profiel 3 en 4)
- rekenen (omgezet in methode leerlijn voor profiel 3 en 4)
- groeimodel (samenvoeging van CED leerlijnen leren leren en sociaal emotionele vorming voorbereiding op arbeid en dagbesteding)
- competentie lijn arbeidsvaardigheden (locatie Radiumstraat, gebaseerd op MBO kwalificatiestructuur)
- wonen (locatie Paterswoldseweg)

De VSO locatie Paterswoldseweg gaat in de komende jaren werken met dag – en/of weektaken voor alle leerlingen, waardoor zij actiever betrokken worden bij hun eigen leerproces. Dit komt in de plaats van weekplanningen voor de groep.

3.3. Onderwijsaanbod en profiel koppeling aan leerstof, methodes en Cito toetsen.

Als een leerling een TLV heeft kan hij worden toegelaten op de W.A. van Lieflandschool. De CVB stelt binnen 6 weken een start OPP op, op basis van verzamelde leerling gegevens. (zie hiervoor ook hoofdstuk 3) In het OPP wordt aangegeven in welk leerlingprofiel de leerling geplaatst wordt. Per leerjaar staat vast aan welke doelen gewerkt moet worden. (zie ook bij 4.2.) Tevens staat vast welke cito niveaus er behaald moeten worden en welke delen van de lees- en rekenmethodes er beheerst moeten worden.

Om een snel overzicht te kunnen krijgen van de onderwijshoud per profiel heeft de school een A4-tje ontwikkeld waarin dit snel af te lezen is. Zie hiervoor de tabellen 3 en 4 Profielkoppeling aan leerstof, methodes en Cito toetsen. Tabel 3 SO en VSO.

TABEL 3. Leerroute				Profiel 1			Profiel 2			Profiel 3			Profiel 4		
Leeftijd	Leerjaar	DL start	DL eind	Profiel 1			Profiel 2			Profiel 3			Profiel 4		
				Behersing sniveau + % behaald	CITO koppeling	Leerlijn	Behersing sniveau + % behaald	CITO koppeling	Leerlijnen	Behersing sniveau + % behaald	CITO koppeling	Leerlijn/ methode toets	Behersing sniveau + % behaald	CITO koppeling	Leerlijn/ methode toets
4	1	-19	-10	1		LI,So, Om,Mt ,Mo,Sp ,W,B,R b	1		LI,Om,So, Mt,Mo,Sp, W,B,Rb	1:100%		LI,Om,So Mt,Mo,Sp ,W,B,Rb	2:100%		LI,Om,S o,Mt,Mo, Sp,W,B
5	2	-9	0	1: 40%			1:100% 2:50%			2:100%			3:100%	E1:D	LI,So,O m,Mt,Mo ,Sp,W,B +Rb
6	3	1	10	1:60%			2:100%			3:100%	E1:D	LI,So,Om ,Mt,Mo,S p,W,B +St, +Rz Vss K1	4:100%	M2:C	LI,So,O m,Mt,Mo ,Sp,W,B Rb +St, Vss: K1,K2
7	4	11	20	1:80%			3:50%		+Rz+St Vss K1 letters	4:50%			5:100%	E2:C	LI,So,O m,Mt,Mo ,Sp,W,B, St,Rb Vss:K3 + Rz 3a
8	5	21	30	1: 100% 2: 20%			3:100%	E1:D		4:100%	M2:C		6:100%	M3D	LI,So,O m,Mt,Mo ,Sp,W,B, St,Rb Vss:K6 Rz:3b
9	6	31	40	2: 40%			4:50%		Vss:k1,k2	5:50%			7:100%	M3:A ,B,C	Rz: 3cd -Rb, -St,

10	7	41	50	2: 60%			4:100%	M2:C		5:100%	E2:C	LI,So,Om Mt,Mo,Sp ,W,B, St +Rz 3a	8:50%	E3:D	-W Vss: K12
11	8	51	60	2: 80% 3:10%			5:40%			6:50%			8:100% 9:50%	E3:A, B,C	Rz:3ef
12	9 SO/ VSO***	61	70	2:100% 3:20%	<M1	***G, Lm,Lt, Rb,Mt, Mo,Sp, W,B	5:75%	E2:C	***G,Lm (- Om),Lt,R b,St,Mt,S p,W,B Vss:k3	6:100%	M3:D	***G,Lm (- Om),Lt,St ,Rb,Mt,W ,Mo,B Vss K6 Rz 3b	9:100%	M4:A ,B,C	***G,Lm, Mt,Lt,Mo ,Sp,W,B, +Tom: 4a Rz: 4abc
13	10 VSO	71	80	3:40%			5:100%	E2:A,B C	Vss:K4	7:50%		Vss:K7,8, 9 -Rb, -St, -Mo -W	10:50%		Tom Rz -Sp,-Mo
14	11 VSO	81	90	3:60%			6:20%		Vss:K4	7:100%	M3:A,B ,C	Vss:K10, 11,12 of Tom 4a	10:100 %	E4:A, B,C	Tom
15	12 VSO	91	100	3:80%	<M1,M1		6:60%		Vss:K5	8:50%		Tom: 4a (of b)	11:50%		+St +Ra Nb:a
16	13 VSO	101	110	3:100%			6:60%		Vss:K5	8:100%	E3:AB C	Nb:AA	11:100 %	M5:A ,B,C	Nb
17	14 VSO	111	120	4:20%			6:80%		Vss:K6	9:50%		Nb:AA	12:50%		Nb Via1F
18	15 VSO	121	130	4:40%			6:100%	M3:D	Vss:K6	9:100%	M4:A,B ,C	Nb:AA	12:100 %	E5:A, B,C	Nb Via1F
19	16 VSO	131	140	4											
20	17 VSO	141	150												
Uitstroombestemming				Dagbesteding met belevingsgerichte activiteiten			Dagbesteding met arbeidsmatige activiteiten			Arbeidsmatige dagbesteding met doorgroeimogelijkheden			Arbeid		

Vss

Rz: Rekenzeker

Nb: nieuwsbegrip

Via 1f: Via vooraf: op weg naar 1F

Rb: Rekenboog

Tom: taal op maat

3.4. Onderwijsondersteuning: paramedische ondersteuning

In de school werken meerdere paramedici, die met elkaar veel kennis hebben over de onderwijsondersteuning. De paramedici zijn in vaste dienst van de school en geven in overleg met de directie trainingen of workshops aan het personeel. Hierbij valt te denken aan onderwerpen zoals sensomotoriek in de klas, ondersteunende gebaren of tiltraining. Het paramedisch team van CEDIN verzorgt elk jaar bijscholing op het gebied van medicijnverstrekking. Tevens is er een protocol medisch handelen opgesteld onder supervisie van dit team.

De paramedici zijn in dienst van de school en bieden preventieve en licht curatieve ondersteuning aan leerlingen.

Het behandelen binnen de school heeft de volgende voordelen:

- De behandelingen zijn afgestemd op de lessen en de thema's binnen de school.
- Er is overleg en samenwerking tussen de therapeuten onderling en met de leerkrachten.
- Onderwijs en therapie worden goed op elkaar afgestemd.
- De therapie vindt plaats onder schooltijd.
- Er is regelmatig overleg met de schoolarts en indien nodig met de kinderrevalidatiearts.

Verder hebben de paramedici ieder vanuit hun eigen vakgebied kennis over het verloop van de ontwikkeling en de specifieke problemen bij bijvoorbeeld kinderen met het syndroom van Down of autisme.

Jaarlijks wordt vastgesteld, welke groepen in aanmerking komen voor groepsbehandelingen door de paramedici. Deze groepsbehandelingen/ lessen worden in samenwerking met de leerkrachten gegeven.

3.4.1. Fysiotherapie

De fysiotherapeuten houden zich bezig met de ontwikkeling van de grove en de fijne motoriek. Zij geven:

- Individuele therapie, zoals schrijfondersteuning en revalidatie
- Groepslessen sensomotoriek, waarbij gewerkt wordt aan de koppeling tussen zintuiglijke prikkels en motoriek
- Therapie in het zwembad van de school
- Conditietraining
- Advies op het gebied van de motoriek
- Aanschaf van aangepaste materialen, zoals scharen en bestek

3.4.2. Logopedie

De logopedisten zijn gespecialiseerd in het verbeteren van de communicatie en de spraak -en taalontwikkeling van kinderen met een ontwikkelingsachterstand.

Er wordt gewerkt aan:

- Het communiceren met ondersteunende gebaren om de gesproken taal, woorden en klanken beter duidelijk te maken. Sommige kinderen die niet goed kunnen praten, gebruiken zelf gebaren om iets te vertellen.
- De verbetering van de mondmotoriek en het eten en drinken. Een goede mondmotoriek is de basis voor een duidelijk spraak.
- Het verbeteren van het praten via het lezen door middel van de methode 'Leespraat'.

NB: Op de VSO locatie Radiumstraat wordt incidenteel individuele paramedische ondersteuning geboden.

3.5. Muziektherapie

Voor muziektherapie is muzikaliteit geen voorwaarde, maar er moet wel een zeker gevoel voor of affiniteit met muziek zijn om muziek als middel bij iemand in te kunnen zetten. En, zoals bij elke therapievorm, is de persoonlijke klik met de muziektherapeut van essentieel belang.

Wanneer deze klik er niet is en er geen vertrouwensband kan ontstaan, zal er geen ruimte zijn voor het samen werken aan een doel en het samen musiceren.

Muziektherapie kan zinvol zijn voor kinderen met

- Communicatie problemen
- Problemen met emotieregulatie
- Moeite met het uiten van emoties
- Een laag zelfbeeld
- Faalangst
- Rigide gedrag
- Weinig weerbaarheid
- Motorische problematiek
- Concentratieproblemen
- Trauma

NB: Zie voor meer informatie het beleidsstuk muziektherapie, op te vragen bij de directie.

3.6. Onderwijsaanbod: wat maakt ons “speciaal”

Onze school biedt onderwijs aan leerlingen met een (lichte) verstandelijke beperking. Veel leerlingen hebben naast een verstandelijke beperking ook een psychiatrische beperking. Hierdoor hebben alle leerlingen extra leertijd nodig om hun doelen te behalen. In de 4 verschillende leerlingprofielen staat precies beschreven welke doelen er per leerjaar behaald moeten worden. *Het eerste kenmerk* van ons onderwijs is de herhaling en het aanbieden van leerstof van de leerstof in in hele kleine stapjes. Ook wordt er in relatie tot het reguliere onderwijs veel meer verlengde instructie gegeven. Reguliere methodes vormen daar waar mogelijk de basis van ons onderwijs. Echter, door de behoefte van onze leerlingen aan herhaling en aanbod in kleine stapjes, heeft de school de beschikking over veel extra oefenmateriaal, zowel op papier als digitaal.

Een tweede kenmerk van ons onderwijs is de afwisseling tussen in- en ontspanning. Onze leerlingen kunnen zich over het algemeen kort concentreren. Gedurende de hele schoolperiode wordt er planmatig aandacht besteed aan het aanleren van een zelfstandig werkhouding bij alle vakken. Ook neemt de sociaal emotionele ontwikkeling een belangrijke plaats in in ons onderwijs. Voor veel van onze leerlingen is het omgaan met de eigen emoties en de respectvolle omgang met anderen niet vanzelfsprekend. Hier is expliciet aandacht voor binnen ons onderwijs. Ook bij het burgerschap- cultuuronderwijs vormt de sociaal emotionele ontwikkeling en de vergroting van de zelfstandigheid een belangrijk onderdeel.

Een derde kenmerk van ons onderwijs is de aandacht voor de ondersteuningsbehoefte van onze leerlingen. Leerlingen met een verstandelijke beperking hebben op een vijftal gebieden in meer of mindere mate ondersteuning nodig. Het gaat hierbij om ondersteuning van het leren en ontwikkelen (zie hierboven bij eerste kenmerk), de communicatie, het sociaal emotioneel functioneren, de fysieke ondersteuning en de medische ondersteuning. Zie hiervoor ook de tabellen van het doelgroepenmodel van LECSO op pagina 7 en 8. In het

ontwikkelingsperspectief (OPP) dat voor elke leerling wordt opgesteld, brengt de school de ondersteuningsbehoefte op deze 5 gebieden in kaart. De ondersteuningsbehoefte varieert van zeer intensief, intensief, voortdurend, regelmatig tot incidenteel. De school kan een gedeelte van de ondersteuning zelf aanbieden. Daar waar leerlingen zeer intensieve of intensieve ondersteuning nodig hebben op meerdere van de 5 gebieden, schakelt de school hiervoor medewerkers van de Cosis in. De extra kosten hiervoor worden betaald door een beroep te doen op de Wet Maatschappelijke ondersteuning. (WMO) of de Wet Langdurige Zorg (WLZ) Zo kunnen ook deze leerlingen onderwijs krijgen op onze school met inzet van extra zorg. Zie hiervoor ook pag 23: Extra ondersteuningsbehoefte.

Mocht u hierover meer willen weten over deze samenwerking dan kunt u het beleidsstuk samenwerking W.A. van Lieflandschool, Cosis en Gemeentes opvragen bij de directie van de school.

4. Het didactisch handelen

De leerprestaties van leerlingen worden in belangrijke bepaald door een goede instructie door de leerkracht. Het is belangrijk dat de leerlingen hierbij actief betrokken worden. Enerzijds moet de leerkracht de leerlingen structuur bieden, anderzijds moeten de leerlingen geactiveerd worden tot het nemen van eigen initiatieven. Niet alle leerlingen hebben dezelfde instructie nodig, veel klassikale instructies zijn niet effectief. Van klassikale instructies profiteert heel vaak alleen de middengroep! De van W.A. van Lieflandschool stelt zich ten doel om met haar onderwijs hoge opbrengsten te genereren. Daarom heeft iedere leerkracht aandacht voor opbrengstgericht werken. Hierbij maakt differentiatie in instructie en verwerking onderdeel uit van de didactische vaardigheden van leerkrachten. Er worden meerdere werkvormen gehanteerd en ook de organisatie in de klas wordt afgestemd op het leren van de leerlingen. Zie voor meer informatie onderdeel ook het schoolplan.

NB: In de vier leerlingprofielbeschrijvingen worden in het hoofdstuk (ortho) didactisch handelen handelingsgerichte adviezen gegeven voor de leerkrachten. (De leerlingprofiel beschrijvingen zijn in te zien op de website van de afdeling. www.wavanlieflandschool.nl en www.vso-wavanlieflandschool.nl

4.1. Het Activerende Directe Instructie model

In de W.A. van Lieflandschool baseren ons op het model 'activerende directe instructie', afgekort als ADI, om ons onderwijs uit te voeren. Het ADI model is opgebouwd in 7 fasen. Iedere leerkracht is geschoold in het geven van instructie volgens het ADI model. Omdat we professionalisering van klassenassistenten serieus nemen, hebben zij ook scholing gehad in het lesgeven via het ADI model.

Vanwege de effectiviteit gaan we uit van groepsinstructie in maximaal 3 niveaugroepen. Leerlingen die extra instructie nodig hebben, krijgen dat als andere leerlingen bezig zijn met verwerking.

Een gedifferentieerde instructie les verloopt volgens een vast stramien. Zie hiervoor onderstaand schema.

Activerende Directe Instructie model		
1. Terugblik	Feed-back	Wat weten we?
2. Oriëntatie		Wat gaan we leren?
3. Uitleg		We doen en denken mee.
4. Begeleide inoefening		We oefenen met de leerkracht.
5. Zelfstandige verwerking		We oefenen zelf.
6. Evaluatie		Is het doel bereikt, wat ging goed?
7. Terug- en vooruitblik		Wat hebben we geleerd, wat gaan we leren?

In het ADI model kunnen twee vormen van differentiatie worden toegepast: differentiatie in *uitleg* en differentiatie in *lesstof*. Onder differentiatie in uitleg verstaan we dat (bijna) alle kinderen een groepsinstructie krijgen (uitleg en begeleide inoefening), maar dat een gedeelte van de kinderen of een individueel kind nog een extra instructie krijgt (extra uitleg en begeleide inoefening). Ook zal in de uitlegfase afstemming worden gezocht door middel van vragen, feedback en beloning. Differentiatie in lesstof houdt uiteraard in dat niet alle leerlingen in de groep dezelfde lesstof aangeboden krijgen.

NB: *Zie voor meer informatie over het ADI model het beleidsstuk "Activerende directe Instructiemodel" Dit beleidsstuk is op te vragen bij de directie.*

4.2. Werken met arrangementen

Elke leerling wordt in principe ingedeeld in het basisarrangement, behorend bij zijn leerlingprofiel. Het basisarrangement is zo ingericht dat het grootste deel van de leerlingen ermee uit de voeten kan. Sommige leerlingen krijgen een verdiept arrangement met bijvoorbeeld minder instructie en meer zelfstandig werken. Leerlingen die juist meer ondersteuning nodig hebben, worden ingedeeld in het intensieve arrangement. Zij krijgen zo de hulp die zij nodig hebben. Bijvoorbeeld extra uitleg van de leerkracht na de groepsinstructie. De ervaring leert, dat bijna alle leerlingen in een van deze drie arrangementen passen. Dat maakt het onderwijs overzichtelijk.

Het cognitieve aanbod kan afwijken van het profiel. Dit is vaak het geval bij leerlingen die een intensieve ondersteuningsbehoefte hebben en daardoor laag scoren op de overstijgende leerlijnen cq de arbeidsvaardigheden in het VSO. Zij worden dan in een lager profiel geplaatst, maar krijgen wel een basisarrangement voor cognitie behorend bij een hoger profiel.

4.3. Begeleid zelfstandig werken

Een van hoofdkenmerken van het onderwijs op de (V) SO afdeling is het toewerken naar een zo zelfstandig mogelijk functioneren van leerlingen op tal van terreinen. Dit komt ook in de beide visies van de afdelingen tot uiting.

Deze actieve en zelfstandige rol van leerlingen kan worden gestimuleerd door de leeromgeving goed te structureren (bijvoorbeeld door het gebruik van een time-timer) en een aantal vaardigheden expliciet aan te leren (bijvoorbeeld inzetten van de methodiek van Taakspel). Ook is de zelfstandige verwerking een vast onderdeel van het ADI model. De school heeft voor zelfstandig begeleid werken beleid ontwikkeld. Hierdoor kunnen de leerlingen gedurende een (korte) periode zonder hulp aan het werk zijn, mits de omgeving goed is voorbereid. Op deze manier leren de leerlingen om om te gaan met uitgestelde aandacht.

NB: Het volledige beleidsstuk Zelfstandig werken in de van Lieflandschool kunt u opvragen bij de directie van de school.

5. Het pedagogisch klimaat

Het pedagogische klimaat van de (V)SO afdeling wordt gekenmerkt door het hebben van respect voor elkaar in een sfeer van veiligheid en structuur. Dit leidt ertoe dat de leerling vertrouwen heeft/krijgt in zichzelf en de ander, zich competent voelt en zo zelfstandig mogelijk kan handelen. De school heeft een veilig klimaat voor haar leerlingen waarin gestreefd wordt naar succeservaringen en een positief zelfbeeld.

De medewerkers leren leerlingen rekening te houden met verschillen tussen mensen, zodat ze zo goed mogelijk kunnen participeren in onze samenleving.

De respectvolle communicatie en omgang met anderen in al zijn facetten staat centraal in het dagelijks handelen en we stellen hier hoge eisen aan.

De leerlingen krijgen de kans om te presteren naar vermogen en om hun talenten te ontwikkelen. Zij worden gezien als zelfstandig en verantwoordelijk voor hun eigen rol en inbreng in de groep.

In de afdeling worden de leerlingen uitgedaagd om hun eigen mening te geven en het onderwijs moet zinvol en betekenisvol zijn; niet alleen door de leerlingen te vertellen waarom ze iets moeten leren, maar juist ook door het de leerlingen zelf te laten ervaren en daar waar mogelijk ook actief mee te laten beslissen. In het aanbod van burgerschap, cultuuronderwijs en het vak sociaal emotionele vorming staat het aanleren van vaardigheden voor een respectvolle omgang met elkaar centraal.

5.1. Veiligheid

Het bestuur van de school heeft een integraal veiligheidsplan opgesteld. Dit is te vinden op de website van O2G2; www.openbaaronderwijsgroningen.nl

De school heeft een school specifiek deel geschreven. Het veiligheidsplan is in te zien op de websites van de school. www.wavanlieflandschool.nl en www.vso-wavanlieflandschool.nl

5.2. Regels

Tijdens de lessen worden de leerlingen erop gewezen dat wanneer zij er last van hebben dat anderen zich niet aan één of meer van onze afspraken houden, zij daar dan niet mee rondlopen maar de hulp zoeken van anderen zoals bijvoorbeeld de leerkracht of de klassen assistent.

In de afdelingen zijn, daar waar mogelijk, samen met de leerlingen, concrete gedragsregels opgesteld. Deze gedragsregels staan vermeld in de schoolgids van de afdelingen. Ook zijn de gedragsregels per groep zichtbaar in het lokaal. De gedragsregels voor in de gangen en op het plein zijn m.b.v. pictogrammen in beeld gebracht. Op de locatie Paterswoldseweg worden de leerlingen persoonlijk verwelkomd door de directie of een coördinator. Dit zorgt voor veiligheid en rust bij binnenkomst.

NB: Zie hiervoor het veiligheidsplan van Openbaar Onderwijs Groningen

5.3. (ortho) Pedagogisch handelen van de leerkracht

In elk leerlingprofiel is een onderdeel (ortho)pedagogisch handelen opgenomen. Hierbij krijgen leerkrachten handelingssuggesties in tal van verschillende situaties. Deze aanbevelingen verschillen per profiel en zijn aangepast op het omgaan met leerlingen van dit specifieke profiel. Dit maakt ook inzichtelijk voor ouders hoe de leerkracht handelt in verschillende situaties. Dit bevordert de afstemming tussen school en thuis. Om het sociaal emotioneel handelen van leerlingen in kaart te brengen, neemt de school 1 x per 2 jaar een SEO af. Dit gebeurt in een gesprek met de klassenleiding en de orthopedagoog.

Na bespreking van 13 domeinen is duidelijk in welk sociaal emotioneel ontwikkelingsniveau de leerling over het algemeen functioneert.

In onderstaande tabel zijn de verschillende leeftijdsfases aangegeven.

Leeftijd	Fase	Persoonlijkheidsstructuur	Morele ontwikkeling
0-6 maanden	Adaptie	Psychofysiologische homeostase	Geen
6-18 maanden	Eerste socialisatie	Hechting en basale veiligheid	Geen
18-36 maanden	Eerst individuatie	Zelf-ander differentiatie: objectief zelf	Geen
3-7 jaar	Identificatie	Egovorming (impulsief)	Autoriteitsconflict
7-12 jaar	Realiteitsbewustwording	Egodifferentiatie (moreel ego, religieus ego)	Individualisme (behoeften, wensen)

Elke fase heeft een eigen kleur en ziet er als volgt uit:

Kleurenprofiel:

	<u>Fase adaptatie</u> <u>0-6 mnd</u>	<u>Fase eerste socialisatie</u> <u>6-18 mnd</u>	<u>Fase eerste individuatie</u> <u>18-36 mnd</u>	<u>Fase identificatie</u> <u>3-7</u>	<u>Fase realiteitsbewust</u> <u>wording</u> <u>7-12</u>
--	---	--	---	---	---

Na afname van de SEO worden ouders in het OPP geïnformeerd en worden de verschillende ontwikkelingsfasen nader verklaard.

Om de sociaal emotionele ontwikkeling nog beter in kaart te brengen en te volgen, maakt de school in schooljaar 2019 – 2020 een keuze uit een van de volgende methodieken:

- Zien
- Cito SEO

Beide methodieken geven concrete handelingsadviezen ten aanzien van de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen.

6. Leerlingzorg en leerlingbegeleiding

6.1. Leerlingzorgstructuur: jaarcyclus leerlingzorg

Een leerling wordt op de W.A. van Lieflandschool vanaf de plaatsing tot hij/zij de school verlaat gericht begeleid.

De leerlingen worden systematisch gevolgd, waarbij het OPP richtinggevend is.

Het OPP wordt 2 keer per jaar geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Het onderwijsaanbod richt zich op de mogelijkheden van de individuele leerling, waarbij de benodigde verzorging en de (para)-medische zorg onderwijsondersteunend worden ingezet.

Van het moment van plaatsing van een leerling tot het moment van het verlaten van de school heeft de leerling te maken met een systeem van leerlingzorg.

Het geheel van leerlingzorg omvat een cyclische proces, dit ziet er als volgt uit.:

Jaarcyclus leerlingzorg WAVL

Binnen de leerlingzorgstructuur heeft de Commissie Van Begeleiding (CVB) een centrale functie. Zij is verantwoordelijk voor de totale leerlingzorg binnen de school.

De CVB bepaalt het voorlopige ontwikkelingsperspectief, maakt het eerste ontwikkelingsperspectiefplan voor een leerling en geeft richtinggevende adviezen aan de leerkrachten m.b.t. de begeleiding van de leerling tijdens de gehele schoolcarrière van een leerling.

- De IB'er is lid van de CVB en is verantwoordelijk voor het proces van handelingsgericht werken met de leerlingen.

- De leerkracht is verantwoordelijk voor het scheppen van een pedagogisch klimaat dat passend is bij de groep leerlingen, die hij/zij begeleidt.

Binnen dit pedagogische klimaat zorgt hij/zij voor een goed onderwijskundig programma, waarbij rekening gehouden wordt met de individuele verschillen tussen de leerlingen.

Daarnaast verzorgen verschillende vakleerkrachten een deel van het onderwijs

6.2. De Leden van de Commissie van Begeleiding (CVB).

De CVB bestaat uit:

- Directielid (tevens voorzitter CVB)
- (GZ) Orthopedagoog
- Behandelaar van Accare op aanvraag
- Schoolarts
- Schoolmaatschappelijk werker
- IB ers

De CVB kan wisselend van samenstelling zijn.

De IB-er van de leerling, waar zorg voor gevraagd wordt, is altijd op de hoogte van de acties die rondom deze leerling plaatsvinden.

6.3. Werkwijze Commissie van Begeleiding.

De CVB komt structureel 10 keer per jaar bij elkaar. In de VSO wordt ook gewerkt met kleinere afsplitsingen van de CVB. Hierin hebben de orthopedagoog, de verschillende IB-ers en de voorzitter van de CVB zitting. Zij vergaderen 1 keer per week.

De CVB vervult bij de start van de begeleiding van de leerlingen een centrale rol. De commissie komt na indicatiestelling op basis van dossieranalyse en/of eventueel aanvullend onderzoek in het kader van handelingsgerichte diagnostiek tot een zo scherp mogelijk beeld van de mogelijkheden en beperkingen van de leerling. Door de commissie van begeleiding wordt het ontwikkelingsperspectief van de leerlingen voorlopig bepaald.

Zij geven richtinggevende handelingsadviezen voor leerkrachten n.a.v. de beginsituatie en gesprekken met ouders.

Uitgangspunt vormen de leerlingprofielen, t.w. profiel 1, profiel 2, profiel 3, profiel 4 waarop de leerlingen binnen de school worden ingedeeld. Aan deze leerlingprofielen is het leerstofaanbod gekoppeld waarbij de CED leerlijnen/ doelen centraal staan.

Dit beeld wordt binnen 6 weken na plaatsing op de school vastgelegd in het voorlopige start OPP.

De ouders worden uitgenodigd om op school met één of meer leden van de CVB het OPP te bespreken en eventueel aan te vullen. Daarna wordt het start OPP vastgesteld en getekend door de ouders van de nieuwe leerling.

Jaarlijks wordt in het plangedeelte van het OPP het leerstofaanbod beschreven.

Op basis van de inschatting van de commissie van begeleiding wordt de leerling voor het onderwijsaanbod geplaatst in één van de groepen van de school.

6.4. Criteria voor plaatsing van leerlingen in een groep

Aan het eind van het schooljaar worden de leerlingen voor het volgend schooljaar ingedeeld in de verschillende groepen. De IB-er, leerkracht en orthopedagoog zijn in eerste instantie betrokken bij de groepsindeling. Zij kijken naar *leerniveaus voor rekenen en taal*. Ook wordt er gekeken naar *ondersteuningsbehoeftes van leerlingen en naar combinaties van leerlingen*. *Het aantal meisjes en jongens* in de groep speelt ook een rol. Er wordt gestreefd naar groepen met - waar mogelijk - vergelijkbare onderwijsniveaus waarbij leerlingen elkaar niet in de weg zitten qua gedrag. In de teamvergadering komt de groepsindeling op de agenda en denken leerkrachten actief mee. Veranderingen worden aangebracht en dit maakt de groepsindeling definitief.

6.5. Leerlingenzorgstructuur: de jaarcyclus van de interne begeleiding

Het OPP wordt 2 keer per jaar geëvalueerd door leerkracht, IB'er en CVB leden.

In de evaluatie wordt een analyse gemaakt van belemmerende en bevorderende factoren die hebben bijgedragen tot het al dan niet behalen van de doelen.

Er wordt een nauwkeurige registratie gemaakt van het al dan niet behalen van de doelstellingen. Ieder half jaar wordt aan de hand van percentages en toetsgegevens aangegeven wat de opbrengsten per leerling zijn.

Jaarlijks worden trendanalyses gemaakt; hierbij worden de opbrengsten per leerling, per profiel en per vakgebied geanalyseerd.

Deze analyses kunnen leiden tot wijzigingen op groeps- en/of afdelingsniveau. Dit kan betekenen, dat het klassenmanagement aangepast wordt, het doelgroepenbeleid aangescherpt wordt of dat het aanbod wordt bijgesteld.

De CVB leden zijn voortdurend betrokken bij de evaluaties. Zij maken n.a.v. deze evaluaties afspraken en geven advies over de voortgang van het onderwijsproces. Deze handelingsgerichte adviezen kunnen gericht zijn op de niet behaalde doelen, maar ook op aanpassing van de doelen wanneer blijkt dat de ontwikkeling niet volgens verwachting verloopt.

Wanneer uit de evaluatie van het OPP blijkt dat de veranderingen dusdanig groot zijn dat het uitstroomprofiel gewijzigd wordt, schrijft de CVB een nieuw OPP.

Ouders ondertekenen het nieuwe OPP. De afdeling onderschrijft het 1 kind 1 plan principe. Dit houdt in de behandelingsplannen van de onderwijsondersteuners (logopedisten en fysiotherapeuten) opgenomen wordt in het OPP.

Evaluatie van het OPP kan aanleiding zijn tot plaatsing in een andere groep.

Rapportage en communicatie m.b.t. de leeropbrengsten vindt plaats door de IB-ers, in het MT en in de verschillende bouwen. In het schema hieronder ziet u de jaarlijkse IB cyclus.

Jaarcyclus IB-er WAVL

6.6. De drie leerlingenzorgniveaus.

De leerlingbegeleiding vindt plaats op 3 verschillende zorgniveaus. Afhankelijk van het zorgniveau zijn hier verschillende medewerkers bij betrokken en verantwoordelijk voor dit zorgniveau.

6.6.1. Leerlingenzorg niveau 1

Dit niveau beschrijft de zorg voor de leerlingen op *leerkrachtniveau*. Dit niveau behoort tot de basisondersteuning van de school.

De leerkracht is in zorgniveau 1 verantwoordelijk voor het scheppen van een pedagogisch klimaat dat passend is bij de groep leerlingen, die hij zij begeleidt.

Binnen dit pedagogische klimaat zorgt hij/zij voor een goed onderwijskundig programma.

De didactiek en de zorg worden integraal afgestemd op de competenties en behoeften van de leerlingen, waarbij aandacht is voor verschillende leerstijlen en leermogelijkheden van de individuele leerling.

Daarnaast verzorgen verschillende vakleerkrachten een deel van het onderwijs.

De klassenassistenten en paramedici werken onder verantwoordelijkheid van de leerkracht en verzorgen de onderwijsondersteuning.

6.6.2. Leerlingenzorgniveau 2.

Dit niveau beschrijft de zorg voor leerlingen op *schoolniveau*. Dit niveau valt onder de basisondersteuning die de school biedt.

Bij vragen kan de leerkracht de hulp inschakelen van de CVB. In zorgniveau 2 zijn (1of) meerdere *leden van de CVB* verantwoordelijk voor de zorg.

Afhankelijk van de hulpvraag wordt er actie ondernomen door een of meerdere CVB leden.

Elk CVB lid heeft zijn/haar eigen deskundigheid.

De gedragsdeskundige doet onderzoek naar de sociaal emotionele ontwikkeling en de didactische ontwikkeling en zal van hieruit handelingsadviezen geven aan leerkrachten.

De gedragsdeskundige geeft aan meerdere ondersteuningstrajecten vorm. Het gaat hierbij om groepsprocessen, onderwijsprocessen, leerkrachtondersteuning en leerling ondersteuning.

De schoolarts doet lichamelijk onderzoek en geeft adviezen m.b.t. het lichamelijk functioneren.

De schoolmaatschappelijk werker doet onderzoek naar de thuissituatie en kan vanuit zijn/haar gezichtspunt adviezen geven over mogelijke inzet van hulpverleners.

De IB-ers ondersteunen de leerkrachten bij het opstellen van en werken volgens de groepsplannen.

6.6.3. Leerlingenzorg niveau 3

Dit niveau beschrijft de zorg voor leerlingen, waarbij leerkracht en CVB ondersteuning hebben gevraagd van *externe deskundigen*. Op dit niveau schakelt de school meer zorg en deskundigheid in. Ze maakt hier gebruik van de expertise van ketenpartners. Dit niveau valt niet onder de basisondersteuning, maar betreft meer zorg en expertise.

In zorgniveau 3 zijn *de externe deskundigen* verantwoordelijk voor de geboden zorg en ondersteuning. De deskundigen zijn verbonden aan instituten zoals bijv. Kind- en Jeugdpsychiatrie, MEE, Bureau Jeugdzorg, WIJ teams, Leerplichtambtenaar en de Politie. Ook kan het Expertise- en Consultatie Team, afgekort als ECT vanuit het Samenwerkingsverband worden ingeschakeld. De IB-er is altijd op de hoogte van de hulpvraag.

Leerkracht, CVB en externe deskundige(n) spreken onderling de regie t.a.v. de verschillende acties af. Binnen dit niveau van leerlingenzorg worden ook de Meer Partijen Overleggen (MPO) georganiseerd.

NB: Voor de Werkwijzen en bijbehorende documenten en processen voor de drie leerlingenzorgniveaus zie het beleidsstuk "Leerlingenzorg in 3 niveaus." Dit beleidsstuk is op te vragen bij de directie

6.7. Ondersteuning van leerlingen in de klas

De maximale groepsgrootte in de afdeling (V)SO is 12 leerlingen. Hiervan kan worden afgeweken. Bij leerlingen met een intensieve ondersteuningsbehoefte kan de school de keuze maken om de groepsgrootte naar beneden aan te passen. (bijv. de bruine beren groep in de SO afdeling) Bij zelfstandiger leerlingen kunnen meer dan 12 leerlingen geplaatst worden. (bijv. bij de praktijkgroepen op de locatie Radiumstraat) In de groep verzorgen een leerkracht en een assistent samen het onderwijs aan de leerlingen. In sommige groepen geven de paramedici groepslessen onder aansturing en op aanvraag van leerkrachten en na goedkeuring van de CVB. Deze medewerkers geven vaak onderwijs in kleinere instructiegroepen. Dit vraagt van leerlingen de vaardigheid om te kunnen functioneren in een klein groepje of hierin leerbaar te zijn.

6.8. Extra ondersteuningsaanbod

Er zijn leerlingen in de afdeling (V)SO die veel meer begeleiding nodig hebben om te kunnen functioneren in een groep. We hebben het dan over leerlingen met een zeer intensieve of intensieve ondersteuningsbehoefte bijvoorbeeld op het gebied van de redzaamheid (denk bijvoorbeeld aan uitkleden en aankleden, zindelijkheid etc) Ook kan het kind afhankelijk zijn van zeer intensieve ondersteuning om tot leren te komen. Deze (zeer) intensieve ondersteuningsbehoefte overstijgt de ondersteuningsmogelijkheden van de afdeling. In dit geval kan de school een beroep doen op extra financiering vanuit de Wet Langdurige Zorg, afgekort als WLZ (als deze is toegekend aan de leerling) of op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, afgekort als WMO. Sinds de invoering van de nieuwe Jeugdwet (per 1 januari 2015) zijn gemeentes verantwoordelijk voor de uitvoering van de WMO. De school heeft in schooljaar 2018 - 2019 een pilot hiervoor opgezet met de gemeente Groningen. Dit heeft geresulteerd in toekenning van een budget voor extra ondersteuning. Voor uitvoering van deze extra zorg heeft de school een samenwerkingsovereenkomst met COSIS. Het doel van de extra ondersteuning is dat leerlingen op termijn (zelf) redzamer en zelfstandiger worden zodat de intensieve ondersteuning kan worden afgebouwd. Op deze manier kan de school ook deze leerlingen een plek aanbieden. Op de locatie Radiumstraat wordt onderzocht of complex gedrag ook in aanmerking komt voor WMO gelden. Zie voor ondersteuningsbehoefte ook tabel 1: doelgroepenmodel op blz 7 en 8 en blz 14: "wat maakt ons speciaal"

NB: Voor meer informatie zie het gezamenlijke beleidsstuk van de Gemeente Groningen, Cosis en de W.A. van Lieflandschool.

6.9. Schoolverzuim en Thuiszittersbeleid

De school stelt zich ten doel om schoolverzuim zoveel mogelijk te beperken. Hiertoe zijn er afspraken gemaakt met docenten. Het Samenwerkingsverband monitort schoolverzuim eveneens. Beleid hierop wordt in schooljaar 2019 – 2020 SOI breed geformuleerd. Er komt een bovenschoolse werkgroep. De taakstelling van de werkgroep is als volgt:

- Elke school(locatie) heeft een verzuim coördinator
- Verzuim wordt op dezelfde manier door de scholen geadministreerd in ParnasSys,, zodat onderling vergelijken en analyseren mogelijk wordt.

- Eindverantwoordelijkheid voor verzuim en invoering in internet schooldossier ligt bij de CvB's van de scholen
- Een stroomschema wordt gemaakt en geldt voor ieder SOi-school
- Er wordt contact gezocht met SWV en leerplicht

7. Grenzen van ons onderwijs

Binnen de (V)SO afdeling van de W.A. van Lieflandschool hebben we de laatste jaren gemerkt dat leerlingen met specifieke psychiatrische problemen en specifieke gedragskenmerken moeilijk binnen de school zijn op te vangen en te onderwijzen. In voorafgaande hoofdstukken is beschreven welke leerlingen binnen de afdeling geplaatst kunnen worden. In schematisch overzicht worden de inclusiecriteria in 9.1 weergegeven. Daarnaast zijn er exclusiecriteria opgesteld waarbij de afdeling handelingsverlegen is gebleken in de omgang m.b.t. gedrag van deze specifieke leerlingen. Op dit moment heeft de afdeling SO geen passend aanbod voor deze leerlingen. Om deze leerlingen helder in kaart te brengen. Heeft de school (SO en VSO) hiervoor exclusiecriteria opgesteld. Zie hiervoor 9.2.

7.1. Inclusiecriteria in schematisch overzicht

Verstandelijke beperking (ZML)

Hoofdcriterium	Er is sprake van:
<i>Stoornis</i>	IQ lager dan 70 <i>bij kinderen < 8 jr met IQ tussen 55-70:</i> een gediagnosticeerde bijkomende stoornis die het leren ernstig bemoeilijkt
<i>onderwijsbeperking</i>	<i>bij IQ < 55:</i> hoeft niet te worden aangetoond <i>bij IQ tussen 55-70:</i> zeer geringe sociale redzaamheid en zeer geringe vorderingen
<i>ontoereikende zorgstructuur</i>	<i>bij IQ < 55:</i> hoeft niet te worden aangetoond <i>bij IQ tussen 55-70:</i> onvoldoende effect van de zorg

7.2. Exclusiecriteria

Contra-indicatie om een leerling binnen de WA van Lieflandschool te plaatsen is:

- Wanneer de psychiatrische problematiek van de leerling complex is en het veiligheidsgevoel bij de leerling in gedrang is,
- Er een duidelijke behandelingsvraag is waarbij de behoefte aan behandeling voorop ligt om veiligheid te bevorderen.

Bovenstaande exclusiecriteria uiten zich in een mengeling van onderstaande omschrijvingen.

7.2.1. Specifieke gedragingen die lastig zijn te hanteren binnen de groep

- Moeite met andere mensen, niet of nauwelijks kunnen functioneren in een groep
- Extreme prikkelgevoeligheid, niet tegen de hoeveelheid prikkels kunnen in een groep.
- Extreme angsten
- Onveilige hechting, steeds grenzen opzoeken, gedesorganiseerd.
- Moeite met reguleren boosheid, vanwege overprikkeling.
- Behoeftes aan controle en impulsief gedrag
- Leerling vindt dat hij niet thuishoort in deze vorm van onderwijs en vertoont heftig verzet tegen schoolgang

7.2.2. Psychiatrische problematiek

- Klassiek autisme, met hoge prikkelgevoeligheid en extreme angsten
- ODD/CD, meer neigend naar gedragsstoornis
- MCDD
- Gedesorganiseerde hechtingstoornis.

7.2.3. Complexe gezinssituaties

Als er vanuit de vragenlijst Signs of Safety blijkt dat leerlingen thuis niet veilig zijn en nog geen passende hulpverlening is, is dat mogelijk ook een contra-indicatie. Er dient dan eerst hulpverlening thuis in het gezin ingezet te worden, aangezien deze onveiligheid leidt tot mogelijk ernstige problemen in de schoolse setting.

7.2.4. Benodigde dagstructuur bij (zeer) Intensieve ondersteuningsbehoefte

- Duidelijke dag structuur, grote mate van voorspelbaarheid in dag routine / weinig tot geen personele wisselingen
- De leerling heeft behoefte aan een prikkel-arme omgeving (rust). Er moet een plek zijn waar de leerling veilig heen kan als de hoeveelheid prikkels te veel wordt.
- Veel individuele benadering, 1 op 1 in een rustige ruimte, met geen of weinig andere kinderen, externe sturing bij alle overgangen en deelactiviteiten.
- Continue nabijheid van een begeleiding die de leerling helpt reguleren, de regels presenteert en de leerling extern motiveert.
- Interventiegerichte benadering op het gebied van psychiatrische problematiek, behandeling.

NB: Bovenstaande zijn kenmerken van een passende omgeving (school/ dagbesteding) waaraan voldaan moet worden indien er sprake is van genoemde exclusiecriteria. Deze ondersteuningsbehoefte kan, zo is gebleken, niet binnen onze onderwijssetting worden geboden.

7.3. Aanvullend onderzoek

Indien de CVB twijfelt aan de toelaatbaarheid van een leerling op grond van bovenstaande exclusiecriteria vindt er nader onderzoek plaats aan de hand van dossieranalyse, observatie en gesprekken. Bij blijvende twijfel wordt een gedragsvragenlijst ingevuld naar aanleiding van een observatie en gesprek met vorige leerkracht. Ook kan er gekozen worden om het sociaal-emotioneel ontwikkelingsniveau in kaart te brengen, met kleurenprofiel Doser. Kleurenprofiel roze past niet binnen de WA van Lieflandschool, maar meer binnen KDC. Deze leerlingen zitten

nog erg op de zintuigelijke verwerking van prikkels en kunnen de prikkels binnen een schoolse setting vaak niet aan.

Leerlingen die binnen het kleurenprofiel groen vallen, zijn vaak nog in de fase van het hechtingsproces. Dan is de onderzoeksvraag of er sprake is van onveilige hechting. Een belangrijke onderzoeksvraag bij de observatie is dan in hoeverre dit het gedrag bepaalt. Als de leerling binnen het kleurenprofiel blauw valt is het de vraag of er sprake is van ODD/CD en in hoeverre dit het gedrag bepaalt. In hoeverre is de eigen ik ontwikkeling in gedrang. De kleurenprofielen paars en geel passen goed binnen de schoolse setting binnen het ZMLK onderwijs en kunnen binnen de WA van Lieflandschool goed worden opgevangen.

Kleurenprofiel van Doseñ

	<u>Fase adaptatie</u> 0-6 mnd	<u>Fase eerste socialisatie</u> 6-18 mnd	<u>Fase eerste individualisatie</u> 18-36 mnd	<u>Fase identificatie</u> 3-7	<u>Fase realiteitsbewust</u> wording 7-12
--	----------------------------------	---	--	----------------------------------	---

7.4. Maatwerktraject

Op de locatie Radiumstraat is in schooljaar 2017 – 2018 een pilot gestart waarmee de school een oplossing probeert aan te bieden voor thuiszitters (ook aan thuiszitters van andere scholen buiten het SOI) en risicoleerlingen. Dit betreft leerlingen die beantwoorden aan meerdere exclusie criteria zoals beschreven in de voorafgaande hoofdstukken. De pilot is opgezet in samenwerking met het Samenwerkingsverband 20.01. Deze pilot wordt de komende jaren geëffectueerd in een bovenscholse SOI aanpak voor thuiszitters en risicoleerlingen. In het maatwerktraject kunnen ook thuiszitters buiten de SOi scholen geplaatst worden. Bijv. leerlingen vanuit het praktijkonderwijs (PRO) of RENN 4. Samenwerkingsverbanden 20.01 en 20.02 dragen bij aan de bekostiging van deze aanpak.

NB: Voor meer info zie het beleidsstuk en de evaluaties van het Maatwerktraject.

8. Ambities voor schoolplanperiode 2019 - 2023

Voor de komende schoolplanperiode heeft de school haar ambities geformuleerd in het schoolplan. Het schoolplan kunt u inzien op de websites van de school. Hieronder volgt een korte opsomming van onze belangrijkste ambities:

- **Een school waar iedereen**
We willen een veilig klimaat bieden voor alle leerlingen en medewerkers. De school overweegt de invoering van de "Vreedzame school"
- **Eigenaarschap van leerlingen**
Het ontwikkelen van een actieve leerhouding bij de leerlingen, waarbij het nemen van initiatieven van leerlingen en het nadenken over de eigen werkzaamheden voorop staan
- **Meer regie voor leerlingen, ouders en leerkrachten.**
We willen een school zijn waarbij iedereen zich actief betrokken voelt en wil meedenken over wat voor school we willen zijn.
- **Portfolio**
Alle leerlingen zijn eigenaar van een portfolio. Ze hebben geleerd regie te nemen en weten wat ze kunnen en willen. Ook hebben ze een goede keuze gemaakt voor hun vervolgplek in de dagbesteding of een baan bij een bedrijf.
- **Kunst, Cultuur en burgerschap**
In de kunstvakken voelen onze leerlingen vaak eerder dat ze iets kunnen en kunnen ze hun talenten ontwikkelen. Het vergroten van het zelfvertrouwen en het verbeteren van het zelfbeeld is een belangrijk onderdeel van K&C en burgerschap. Er is een leerlingenraad in oprichting.
- **Digitale geletterdheid**
Leerlingen hebben vaardigheden om in onze huidige en toekomstige digitale samenleving uit de voeten te kunnen.
- **Mondelinge Taal**
Komen tot een bewezen effectief aanbod van (mondelijke) taal voor elke leerling, inclusief de NT2 leerlingen. Er komt een speciaal opgeleide taalcoördinator.
- **Taal en Rekenen**
Er komen taal- en rekenspecialisten om de kwaliteit te verbeteren
- **Gezonde school**
Beleid met betrekking tot gezonde school uitbreiden naar het behalen van het certificaat "Welzijn"
Verlengen van het certificaat "Voeding"
- **Praktijkleren**
Invoeren van de Boris aanpak op de locatie Radiumstraat. Met behulp van deze aanpak leren leerlingen zelfstandig werken en de werkzaamheden die behoren bij de bedrijven waar ze stage lopen. We noemen dit praktijkleren
- **Visualiseren**
Vergroten van de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van leerlingen door middel van het visualiseren van taken en gedrag.

9. Samenwerkingsverband

Passend Onderwijs en Samenwerkingsverbanden.

Vanaf 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs van kracht. Kernpunten uit deze wet zijn dat:

- reguliere en speciale scholen op het gebied van ondersteuning aan leerlingen samenwerken;
- scholen zorgplicht hebben (de school waar de leerling schriftelijk is aangemeld dient te zorgen voor een passende plek);
- scholen en gemeenten/jeugdhulpverlening samen werken aan de integrale ondersteuning aan leerlingen vanuit onderwijs en zorg;
- er minder regelgeving vanuit Den Haag komt, maar dat we meer in de eigen regio kunnen regelen.

Voor onze regio gaat het grotendeels om de schoolbesturen voortgezet (speciaal) onderwijs in de gemeenten: Groningen, Haren, Ten Boer en Tynaarlo (de postcodes: 9471, 9472, 9473, 9474 en 9475).

Het VSO van Lieflandschool participeert in twee samenwerkingsverbanden. VO Stad en VO Groninger Ommelanden.

Ondersteuning aan leerlingen & inzet ECT

Alle scholen hebben met elkaar vastgesteld welke ondersteuning er tenminste op alle locaties geleverd wordt, de zogenaamde basisondersteuning. Daarnaast hebben alle scholen vastgesteld welke extra ondersteuning zij kunnen bieden aan leerlingen. Deze ondersteuning hebben scholen beschreven in een ondersteuningsprofiel. U kunt dit profiel opvragen bij uw huidige school of de school van uw keuze (ook te vinden op de website van het samenwerkingsverband). Veel scholen hebben het ondersteuningsprofiel ook op hun site geplaatst.

Indien uw kind een plek krijgt in het voortgezet speciaal onderwijs¹ dan moet de verwijzende school, samen met u als ouders/verzorgers, een toelaatbaarheidsverklaring aanvragen bij de Commissie van Advies van het samenwerkingsverband (zie ook: nadere informatie).

Het maakt hierbij uit of uw kind eerder op een school voor voortgezet onderwijs in de regio van het samenwerkingsverband zat of dat u als ouder buiten het verband woont en uw kind instroomt vanuit het basisonderwijs of speciaal onderwijs. In het eerste geval moet de Commissie van Advies van dit samenwerkingsverband de aanvraag afhandelen, in het tweede geval moet de Commissie van Advies van het samenwerkingsverband in de regio waar u woont de toelaatbaarheidsverklaring afgeven.

Meer informatie over het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring vindt u op de website van het samenwerkingsverband (www.passendonderwijsgroningen.nl, onder de button 'Commissie van Advies'). U kunt uiteraard ook bij de school terecht voor meer informatie.

Zowel school als ouders kunnen een medewerker van het Expertise- & Consultatieteam van het samenwerkingsverband inschakelen als bemiddelaar/onafhankelijk deskundige bij een verschil van mening over de ondersteuning aan uw kind. Het Expertise- & Consultatieteam kan bereikt worden via: ECT@swv-vo2001.nl

Contactpersonen WIJ teams

¹ Voor blinde/slechtziende en dove/slechthorende kinderen geldt dat zij zich voor een plek in het speciaal onderwijs dienen te voegen bij resp. Visio en Kentalis. Zij hebben een eigen Commissie van Onderzoek die bepaalt of de leerling toelaatbaar is.

Sinds april 2015 zijn er op de VO-scholen medewerkers vanuit bovenschoolse WIJ teams² werkzaam. De medewerkers zijn in dienst van de gemeente en zullen periodiek op de scholen aanwezig zijn. Hiermee willen we een betere samenwerking tussen scholen en sociale (WIJ) teams tot stand brengen. De drie kerntaken voor het bovenschoolse WIJ team zijn, daar waar nodig:

1. het voeren van (preventieve) gesprekken met leerlingen;
2. verbinding leggen met de sociale – of WIJ-teams van de gemeente waar de leerling woonachtig is;
3. uitvoeren van interventies in het kader van inzet jeugdhulp voor de leerlingen.

Privacy van leerlingen binnen het samenwerkingsverband en binnen de gemeente

Als school bewaken we de privacy van de leerlingen. Als ouder kunt u erop vertrouwen dat we zo terughoudend mogelijk zijn met het delen van gegevens. Zo zullen we ten allen tijde checken welke gegevens noodzakelijk zijn gegeven het gestelde doel en of er ook andere manieren zijn om het doel te bereiken.

Dat betekent dat we in principe altijd toestemming vragen voor het delen van gegevens met andere instanties, zoals het samenwerkingsverband, leerplicht/RMC en/of instellingen in het sociale domein (vormen van hulpverlening, o.a. het bovenschoolse WIJ team). Als school zijn we verplicht een aantal zaken te melden, we zullen u als ouder/verzorger in principe altijd inlichten.

Zo zijn we bijv. wettelijk verplicht om:

- o uw kind te melden bij het verzuimloket van DUO als het binnen 4 weken 16 of meer uren verzuimt of langer dan 4 weken ongeoorloofd verzuimt;
- o thuiszittende leerlingen te melden bij het Verzuimloket Rebound van het samenwerkingsverband (eis van de onderwijsinspectie).

Daarnaast zijn er situaties waarbij uw kind erbij gebaat is dat er gegevens gedeeld worden. U kunt dan bijv. denken aan:

- o het vaststellen van de ondersteuningsbehoefte van uw kind. Hiertoe kunnen medewerkers van het Expertise- & Consultatieteam van het samenwerkingsverband worden ingeschakeld.
- o het organiseren van een passend onderwijs-zorgarrangement voor uw kind. Hiertoe kan het nodig zijn dat er gegevens gedeeld worden met medewerkers van bijv. het bovenschools WIJ team van de gemeente.

Nadere informatie voor ouders/verzorgers

Voor u als ouders/verzorgers geldt dat de scholen de belangrijkste informatiebron zijn als het gaat om Passend Onderwijs en extra ondersteuning aan uw kind. De school heeft dagelijks contact met uw kind en vervult daarmee in de ogen van het samenwerkingsverband een belangrijke rol in de adequate informatievoorziening aan ouders.

Als samenwerkingsverband hebben we ten behoeve van de informatievoorziening naar o.a. ouders/verzorgers een eigen website ingericht: www.passendonderwijsgroningen.nl/SWV-VO20-01

Op deze website staat een aparte button bovenaan 'ouder'. Via deze ingang vinden ouders/verzorgers direct de relevante informatie. Ook geven we nieuwsbrieven uit speciaal

² Deze inzet is nog niet geregeld voor het praktijkonderwijs, VSO cluster 3 en de scholen in de gemeente Haren, maar hier wordt aan gewerkt.

voor ouders. Deze zijn ook te vinden op de website. Daarnaast is het samenwerkingsverband actief op Twitter en op Facebook (zie hieronder voor de gegevens).

Op www.passendonderwijs.nl (de website van het ministerie van OCW) en op de site www.passendonderwijsouder.nl kunnen ouders/verzorgers meer informatie vinden over de samenwerkingsverbanden en over Passend Onderwijs. Daarnaast is er het Steunpunt Passend Onderwijs, onderdeel van informatiepunt 5010. Hier kunnen ouders terecht met alle vragen over extra ondersteuning binnen het onderwijs. Het Steunpunt Passend Onderwijs is telefonisch bereikbaar via 5010: (0800) 5010 (vaste telefoon, gratis).

Voor vragen over een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs kunt u terecht bij de Commissie van Advies:

telefoon: 050 - 520 91 20

mail CvA: info@cvagroningen.nl

postadres: Postbus 8061, 9702 KB te Groningen

Contactgegevens Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 20.01

Postadres: Postbus 744, 9700 AS te Groningen

Bezoekadres: Leonard Springerlaan 39

Directie: Jan Houwing & Erik de Graaf

Telefoon: 06 - 134 47 659 & 06 - 553 48 225

E-mail: j.houwing@swv-vo2001.nl & e.de.graaf@swv-vo2001.nl

Website: www.passendonderwijsgroningen.nl

E-mail ECT: ECT@swv-vo2001.nl

Twitter: @PaOnVo20_01

Facebook: www.facebook.com/SWVVO20.01Stad

Onderwijs Zorgarrangementen.

In de wetgeving Passend Onderwijs is opgenomen dat Onderwijs en Zorginstanties de ondersteuning voor leerlingen op elkaar af moeten stemmen.

Uit de tussenevaluatie 2017 blijkt landelijk dat daar nog geen goede afspraken over zijn gemaakt. Bepaalde ondersteuning bij onze leerlingen zijn volgens de nieuwe wetgeving zorgtaken. Bijvoorbeeld toiletgang en verschonen, maar ook bepaalde therapieën of preventieve aanwezigheid op school van een begeleider die toeziet op een leerling met epilepsie. (PGB)

Vanuit school gaan we individuele gesprekken aan met ouders om de ondersteuning aan de leerlingen goed in beeld te krijgen; wat zijn de zorgtaken en wat zijn de onderwijstaken? Om dit inzichtelijk te krijgen hebben we een onderwijs-zorg-matrix ontwikkeld.

De leerlingen krijgen in het begin van schooljaar 2018 - 2019 een aangepast model ontwikkelingsperspectief, waarin ook de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen worden beschreven. Dit ontwikkelingsperspectief wordt besproken met alle ouders. Daar waar de ondersteuningsbehoefte het reguliere aanbod van de school overstijgt, zal de school in gesprek gaan met de gemeente over extra gelden. De school heeft het afgelopen schooljaar gesprekken gevoerd met de gemeente Groningen over leerlingen die in aanmerking komen voor deze extra ondersteuning. Dit schooljaar verwachten we dit te kunnen formaliseren. Zodra dit zover is, zullen we de ouders van de desbetreffende leerlingen hier over informeren. Als we een akkoord hebben over leerlingen afkomstig uit de gemeente Groningen, zullen we ook contact gaan opnemen met de andere gemeentes.

Vastgesteld in teamvergadering d.d.

Handtekening directie:

Besproken in MR d.d.

Handtekening voorzitter MR